

SA Põhja-Läänemaa
Turismi- ja Spordiobjektide halduskeskus
Lihula mnt 3
90507 HAAPSALU

Teie 15.10.2007 nr P-07/18

Meie 06.11.2007 nr 35-12-1/9412-9

Palivere Turismi- ja tervisespordikesuse väljaarendamise arengukava ja detailplaneeringu (DP) keskkonnamõju strateegilise hindamise (KSH) aruande heakskiitmise otsus

1. KSH menetluskäik ja avalikustamine

Lääne maakonda Taebla valda jääva Palivere Turismi- ja tervisespordikesuse arengukava ja detailplaneeringule koostatud KSH algatati 19.01.2006. a Taebla Vallavolikogu otsusega nr 17. KSH algatamise otsusest teavitati 07.04.2006. a ja programmi valmimisest 13.12.2006. a Ametlikes teadaannetes. Läänemaa keskkonnateenistus otsustas KSH programmi heaks kiita 09.02.2007. a kirjaga nr 35-12-1/9412. KSH aruande avalikust väljapanekust ja avalikust arutelust teavitati Ametlikes teadaannetes 23.02.2007. a.

2. KSH aruande vastavus kehtestatud nõuetele ja sisu

KSH aruanne on esitatud heakskiitmiseks peale avaliku arutelu toimumist. Aruandes on arvestatud avalikul arutelul esitatud ettepanekute ja vastuväidetega.

KSH aruandes on piisavalt kirjeldatud eeldatavalt mõjutatavat keskkonda ja strateegilise planeerimisdokumendi mõju erinevate alternatiivide korral. Käsitatud on kolme alternatiivi: 0-alternatiiv-staadioni ja keskusehoone ehitamata jätmise korral toimuks sel alal koosluse edasine täiustumine. Vääriselupaiga alal oleks selleks võimalusi vähem, nooremast, hetkel lihtsa struktuuriga metsast saaks samaväärne kooslus praeguse vääriselupaigaga 70-150 aasta pärast- seal toimuks suurem koosluse väärtuse suurenemine. I-alternatiiv (eskiis 2), mille puhul hävitatakse oluline osa vääriselupaigast. Turismi- ja talispordikeskus rajatakse hüppemäe taha, Natura metsaalale. Kompleks võtaks enda alla ja selle rajamisega häviks ligikaudu veerand antud elupaigatüübi metsadest. Lisaks saaks oluliselt mõjutatud kompleksi lähiümbruse mets. Nii ulatuslik metsa pinna vähenemine mõjutaks kaitstavat loodusobjekti oluliselt. II-alternatiiv (eskiis 4), mille puhul on vääriselupaiga kahjustused väiksemad (kompleks ei jää elupaigale) ja piirduksid eelkõige suusahüppetorni ja parkla naabrusesse jääva alaga, sealhulgas on käesoleva alternatiivi korral nii otsene kui kaudne mõju ohustatud taimeliikidele ja väärtuslikele kooslustele väiksem kui I alternatiivi puhul. Väärtuslikku metsala ei raadata ja selle mõjutused piirduvad vaid suusa- ja terviseradade hooldustöödega ning veidi suusahüppemäe ümbruses.

Lähtuvalt meie 14.05.2007. a kirjast nr 35-12-1/9412-5, milles palusime KSH aruannet täiendada, on viimasesse versiooni lisadena sisse viidud:

1. mõjutatava keskkonna kirjeldus enne DP elluviimist (KeHJS § 40 lg 4 p 3);
2. hinnang loomadele ja jäätmetekkele (KeHJS § 40 lg 4 p 6);
3. KSH koostamisel tekkinud raskused (KeHJS § 40 lg 4 p 12);
4. negatiivse keskkonnamõju vältimiseks ja leevendamiseks kavandatud meetmete täpsustused;
5. täpsustatud hinnang teelehe- ja suur-mosaiigiliblikale

KSH aruande tulemusena töi ekspert välja järgmised järeldused ja negatiivse mõju leevendamise meetmed, mida tuleb DP elluviimisel järgida (aruande punkt 17):

Narva mnt 7a
15172 Tallinn
Reg nr 70001231

telefon 472 4720
faks 472 4730
kkt@laane.envir.ee

Postiaadress:
Kiitsi tee 10
90403 HAAPSALU

1. lähtudes puhtalt looduskaitseaspektist, on kõige soovitatavamaks alternatiiviks 0-alternatiiv; juhul kui võtta arvesse ka sotsiaalset aspekti ja tervisemõju, on parimaks alternatiiv II (DP eskiis 4);
2. terviseradade kavandamisel tuleb vältida nende laiendamist, kuna see fragmenteerib elupaiga ning võib selle loodusväärtuse hävitada. Terviseraja laius ei tohi olla rohkem kui 10 m;
3. arvestades Eesti Geoloogiakeskuse hüdrogeoloogia osakonna juhataja arvamust, ei pea terviseradade rajamisel läbi viima hüdrogeoloogilisi uuringuid. Soovitatav on rajad viia allikasoo alalt mööda, arumetsa alale;
4. erosiooni vältimiseks tuleb kasutada looduslikku muruseemet;
5. Natura 2000 hoiuala piires on keelatud põõsarinde ja järelkasvu eemaldamine, kuna alusmetsa väljaraiumine mõjub negatiivselt suur-mosaikliblikale.

Aruande lisana on koostatud botaaniline inventuur Tõnu Ploompuu poolt, kelle hinnangust on oluline välja tuua ja arvestada vajalike kaitsealaste tegevuste osas:

Liigikaitse seisukohalt on konfliktsemad piirkonnad Pikajala mäe lõunapoolne ülemine nõlv (soost 150-200 m; edaspidi „ülemine nõlv”), samas kõrgepingeliini alune raja osa, allikasoole suunduvad raja lõigud, Pikajala mäe lõunanõlv vastu allikasood ja suusahüppetorni ala, vähem ka ida pool kõrgepingeliini olev mets tervikuna.

1. Allikasoole ulatuvatel raja lõikudel piisab liikide kaitseks, kui ehituse käigus ei muudeta veerežiimi (säilib senine peale- ja äravool) ning säilitatakse rikkumatuna raja kõrval kamar. Eriti tähelepanelik peab olema mäe lõunanõlval Russovi sõrmkäpa kasvukoha juures. Sellisel juhul ei kahjustu teiste piirkonna kaitsealuste liikide populatsioonid arvestataval määral ega vaja lisameetmeid;
2. kõige kaitsealuste taimeliikide rikkam on üle Pikajalamäe suunduva kõrgepingeliini alune suusaraja piirkond. Seal kasvavate kaitsealuste liikidele oleks parim, kui suusarada rajatakse võimalikult metsa serva, jättes kahe raja vahele niiduala. Kaitsealustele liikidele oleks soodne, kui liinialust (suusaradade vahelist ala) niidetaks (ja niidetu koristatakse) kord aastas, mitte varem kui augustis. Sel juhul peaks kaitsealuste liikide seisund püsima selles piirkonnas hea;
3. ülemise nõlva piirkonnas on kaitsealuseid liike nii kõrgepingeliinist ida kui ka lääne pool. Vaadeldava ala kaitsealused taimeliigid taluvad vähest häiritust (nagu ka eelpool käsitletud kõrgepingeliini alune), seetõttu hoolikas suusaraja rajamine ja hooldus ei tohiks neid liike kahjustada. Aas-karukell põhilise kaitsealuse liigina on Palivere ümbruses üsna levinud ning hävinevate isendite asemele tärkavad suure tõenäosusega rajaäärsetes häiringutes uued isendid. Suusaraja äärset ei tohi selles piirkonnas niita enne augustit;
4. Pikajalamäe nõlval vastu allikasood kasvab kaitsealuseid liike kavandatavatest suusaradadest vahetult idas, olemasolevate metsateede ääres. Tuleb vältida metsateede kahjustamist ehitustööde ajal;
5. suusahüppemäe alal vajab käsitlemist karvane lippernes. Olemasolevad isendid tuleks ehitamise alguses (eelstatult sügisel) ümber istutada ümberkujundatava ala servale, säiluva kamara ja ümberkujundatava nõlva piirile. Täiendavalt võiks samas teostada ka liigi külvi. See peaks tagama populatsiooni eduka säilumise, võimalik, et liigi arvukus isegi suureneb mõõduka inimõju korral. Liigi kasvuala ei tohi niita enne augustit;
6. idapoolses metsa osas kasvab häiludes linalehikut. Liik on piirkonnas arvukas ja vajab veidi rohkem valgust, seetõttu suusaraja rajamine ei pruugi teda kahjustada. Samal ajal pole liigile vastuvõetav kõrgema tiheda rohustu kujunemine – pinnasetööd peaksid tema kasvupaikades (kõikjal suusaraja piirkonnas) olema minimaalsed. Palu-karukella raja äärest ei leitud, küll aga tema hübriidi aas-karukellaga. Ohustatavad on raja idaservas kasvav isendid, seal tuleks rada arendada lääne poole;

7. kogu kaitsealuste taimede piirkonnas ja hoiualal tervikuna ei tohi kasutada pinnasetööde tekkivate paljakute haljastamiseks kaubandusest saadavat muru seemet, vaid tuleb koguda lähikonna metsa- ja niidutaimede seemet, millest kujundada uus kamar.

Lisaks on andnud hinnangu mosaiigiliblikatele Urmas Jürivete, kelle ekspertarvamusest tuleb välja, et oosil paiknevate lagendike niitmine korra aastas ühes niidetud rohu koristamisega, on soodne teelehe-mosaiigiliblika elupaiga säilimisele.

Oleme seisukohal, et KSH aruanne vastab KeHJS nõuetele, selgitades, kirjeldades ja hinnates piisavalt strateegilise planeerimisdokumendi elluviimisega kaasnevat olulist keskkonnamõju ja peamisi alternatiivseid meetmeid, tegevusi ja ülesandeid, arvestades detailplaneeringu eesmärke ja käsitletavat territooriumi.

3. OTSUS

Arvestades ülaltoodut ning tuginedes KeHJS § 42 lõikele 2 otsustame:

1. **Kiita heaks** Palivere Turismi- ja tervisespordikesuse väljaarendamise arengukava ja detailplaneeringu KSH aruanne
2. **Mitte määrata** keskkonnaseire meetmeid

Vastavalt Keskkonnaministri 20.detsembri 2005.a määrusele nr 79 on esitatud päringu menetlemisel andnud oma seisukoha Riikliku Looduskaitsekeskuse Hiiu-Lääne regioon (LKK Hiiu-Lääne) ja seda on arvestatud.

Käesolevat otsust on võimalik vaidlustada 30 päeva jooksul haldusakti teatavakstegemisest, esitades kaebuse Tallinna Halduskohtusse halduskohtumenetluse seadustikus sätestatud korras või vaide Keskkonnaministeriumi Läänemaa keskkonnateenistusele haldusmenetluse seaduses sätestatud korras.

Lugupidamisega

Koit Latik
Juhataja

Koopia: Lääne Maavalitsus
Taebla Vallavalitsus

Dagmar Heringas 472 4725 dagmar.heringas@laane.envir.ee